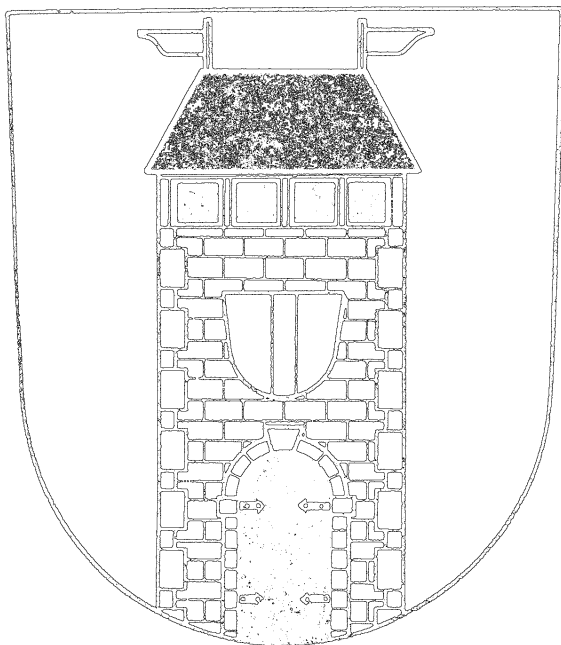

Budišovský zpravodaj

2/2000

INFORMACE OBECNÍHO ÚŘADU

Zasedání obecního zastupitelstva

Dne 16. 3. 2000 schválilo obecní zastupitelstvo rozpočet na rok 2000 v této podobě:

Příjmy	Kč	Výdaje	Kč
Daň ze závislé činnosti	1 000 000	Údržba silnic	15 000
Daň z příjmu fyzických osob	500 000	Doprava–autobusy	350 000
Daň z příjmu právnických osob	1 400 000	Příspěvek–svazek vodovod	2 000 000
Správní poplatky	150 000	Kanalizace, inspekce živ. prostř.	320 000
Za vypouštění látek do ovzduší	5 000	Školka	280 000
Poplatek ze psů	10 000	Školka – jídelna	150 000
za prostranství	20 000	Škola	1 100 000
za hrací automaty	16 000	Knihovna	12 000
Daň z nemovitostí	500 000	SPOZ	2 000
Neinvestiční dotace	800 000	Kulturní památky	50 000
Stočné	40 000	Služby telekomunikací	6 000
Nájemné – (provozovny, lékař., byty aj.)	254 000	Zdravotní středisko	1 169 495
Stravné – školka	130 000	Veřejné osvětlení	350 000
Pohřebnictví	30 000	Komunální služby	60 000
Svoz TKO	30 000	Svoz odpadu	50 000
Prodej bytů	300 000	Hasiči	100 000
Příjmy z úroků	150 000	Odměny	320 000
		Cestovné	50 000
		Mzdy	500 000
		Sociální a zdravotní poj.	275 000
		Služby	50 000
		Předplatné – tisk	25 000
		DKP	10 000
		Telefony, poštovné	100 000
		Propan	30 000
		Školení, semináře	5 000
CELKEM	5 338 000	CELKEM	7 379 495

V návrhu rozpočtu se neobjevují dosud nepotvrzené dotace, je předpoklad získat ještě 300 000 Kč na dostavbu střediska, 1 900 000 Kč na bytovou výstavbu a 8 000 000 Kč na plynifikaci. Další prostředky by měl do obecní pokladny přinést prodej bytů a částí budov.

Na tomto zasedání přednesl MVDr. Vladimír Mareček žádost o odchod z funkce uvolněného starosty a odstoupil také z funkce jednatele Technických služeb Budišov. Do funkce uvolněného pracovníka OÚ nastupuje paní Libuše Pospíšilová.

20. 4. obecní zastupitelstvo projednávalo zprávu o investiční výstavbě (byty – pošta, bývalý OÚ; zdravotní středisko; skládka odpadu – rekultivace; inženýrské sítě – Kuchyňka; vodovod, plynofikace; hasičská zbrojnice a zprávu o hospodaření. Novými zástupci obce ve sdružení mikroregionu byli zvoleni p. Rudolf Matoušek a ing. Ladislav Dokulil, ve sdružení plynofikace p. Ladislav Peřa.

Informace o plynofikaci obce

Od poloviny května byly zahájeny práce na plynofikaci obce. Dodavatelská firma Třebíčská tepelná společnost zahájila výkopové práce se svým subdodavatelem Stavební firma Outulný v ulici kolem zdravotního střediska a mateřské školy. Současně s kladením plynovodního potrubí ukládá obec Budišov chráničku pro multifunkční kabel. Technické služby, s. r. o., Budišov zahájily práce na výstavbě skříní pro hlavní uzávěr plynu u jednotlivých nemovitostí.

Technické služby pokračují v projektování jednotlivých přípojek vody a plynu u nemovitostí. Občané skládají zálohu na plynové přípojky ve výši 5 000 Kč. Dosud byla složena záloha na 230 nemovitostí. Začátkem června budou zahájeny práce na výstavbě vysokotlakého potrubí plynu z Vladislavi. Plynárny přislíbily zprovoznění plynovodního potrubí do 15. září 2000.

Informace o vodovodu

Vodohospodářské stavby pokračují v pokládání vodovodního potrubí od pohostinství u Kazdů směrem k Nárámči. Stavba vodojemu je ukončena, schází dokončit oplocení, příjezdovou komunikaci a terénní úpravy. Současně s budováním plynových přípojek se bude pokládat vodovodní potrubí pro přípojku vody k nemovitostem. Hlavní rozvod po obci by měl dodavatel dokončit v srpnu letošního roku.

Vzhledem k tomu, že mnohým občanům není jasné, co vlastně technické služby zajišťují občanům v rámci vodovodu a plynu, podáváme znovu tyto informace. Na přípojku plynu vybírají technické služby 10. 000,- Kč a zajistí vlastníku nemovitosti vybudování přípojky (tzn. od hlavního řádu po hlavní uzávěr plynu) včetně vykopání, položení potrubí, postavení a dodání skřínky pro plynoměr nebo osazení uzávěru do fasády, projektovou dokumentaci na přípojky s odsouhlasením na plynárnách.

Projektanti, kteří zpracovávají přípojky na plyn, po dohodě s majitelem nemovitosti projektují i vodovodní přípojky. Stavební úřad těmto občanům vyřídí stavební povolení, výpis z evidence nemovitostí a technické služby pak předají majiteli dokumentaci se stavebním povolením spolu s fakturou za projekt + poplatek 300,- Kč za stavební povolení a poplatek 100,- Kč za výpis z katastru nemovitostí. Celková faktura za projekt přípojky by neměla přesáhnout 1 200,- Kč. Rozvody vody a plynu po domě včetně dokumentace vnitřní instalace si zajišťuje již majitel nemovitosti sám. Pokud požádal majitel domu technické služby, zajišťují dokumentaci ony. Technické služby zajišťují i vlastní provedení přípojky.

Až bude dokončen vodovod i plynovod, bude možné uvažovat o rozvodu datové informační sítě v obci. V současné době není dostatek prostředků (ani na straně obce, ani na straně občanů) k tomu, aby mohla být kabelová síť vybudována. Po dokončení vodovodu a plynovodu zase nebude vhodné znovu zahájit výkopové práce. Proto se zatím k plynovodu pokládají trubky, do kterých bude po získání finančních prostředků umístěn kabel.

Na řadě je otázka: Co tato informační datová síť bude pro obec znamenat?

V první řadě umožní provoz kabelové televize. K ní se jistě připojí mnoho občanů, neboť kromě bezchybného příjmu dosavadních pěti programů naší televize bude k dispozici mnoho dalších programů, např. sportovních, hudebních, zpravodajských,

filmových a jiných. Ostatně kabelová televize je v provozu již např. v Námračí, Studenci, Okříškách i jinde.

Kabelová televize bude znamenat i možnost přenosů například z jednání obecního zastupitelstva, sportovních akcí, bude možné vysílání vlastního zpravodajství, místních reklam, informací v místním teletextu apod.

Ještě větší využití bude při připojení této sítě k osobním počítačům a vytvoření místní počítačové sítě v Budišově a možná jednou i v celém mikroregionu. Tato síť by samozřejmě mohla být připojena na Internet, což by umožnilo levné a rychlé využití této celosvětové sítě. O výhodách tohoto připojení můžete číst na jiném místě. V místní síti budou ale také velké možnosti. Výměna počítačových souborů (texty, obrázky, hudební soubory a mnoho dalších), pro děti interaktivní hraní her mezi počítači, místní telefon bez dalších poplatků, při zakoupení kamery (dnes cca 2 500 Kč) možnost videotelefonu. V obci by se také dalo například přímo při zasedání zastupitelstva vyhlásit minireferendum (obdobu anket v televizi), aby obecní zastupitelstvo během zasedání mohlo rychle zjistit názor alespoň části občanů na projednávaný problém a zachovat se podle toho. Pak by mohlo zastupitelstvo rozhodovat lépe podle přání občanů. Vydávání zpravodaje v této síti by bylo podstatně levnější a nepoměrně kvalitnější než v tisku (barevné fotografie, videoukázky, zvukové nahrávky apod.)

Těch možností je daleko více. Jednou by mohla síť plnit roli velmi levné telefonní sítě v rámci obce či možná i mikroregionu.

Dalo by se jistě uvést mnoho dalších případů využití datového kabelu. Zabrало by to ale moc místa v tomto zpravodaji. V tom digitálním v místní síti bude prostor prakticky neomezený.

Výstavba bytů

Probíhá výstavba 12 bytů formou přestavby objektů bývalé pošty, zdravotního střediska a přestavbou objektu bývalého OÚ. Obě stavby dodavatelsky provádí stavební firma IMOS Brno a dokončeny by měly být v srpnu letošního roku. Předpokládá se, že byty budou napojeny na rozvod vody a plynu během měsíce září. Po připojení se dokončí položení podlah v jednotlivých místnostech a bude možné objekty zkolaudovat. Na všech 12 bytů jsou zájemci, je založeno bytové družstvo z řad budoucích majitelů.

Fond rozvoje bydlení

Obec Budišov v současné době v zájmu zlepšení úrovně bydlení, životního prostředí a vzhledu obce vytváří Fond rozvoje bydlení, který bude sloužit k úhradě nákladů na opravy a modernizaci bytového fondu obce, k připojení opravovaných domů na technické sítě a k poskytování účelových půjček na zvelebení obytných budov. Fond rozvoje bydlení bude tvořen mimo jiné i státní dotací. Účelové půjčky mohou být poskytnuty vlastníkům obytných budov a bytů.

Předpokladem vytvoření fondu bude přijetí obecně závazné vyhlášky obce, ve které budou stanovena pravidla pro poskytování půjček a podmínky pro výběr žadatelů.

Obec předpokládá, že z fondu poskytne v prvních letech půjčky sociálně slabším vlastníkům nemovitostí na plynofikaci domu. Horní hranice půjčky na plynofikaci navrhuje obec do 30 000,- Kč na dům s úrokem 5 % a lhůtou splatnosti 3 roky.

O dalších aktuálních informacích obec občany včas zpraví.

Občanské průkazy nově

S účinností od 1. 7. 2000 vejde v platnost zákon č. 328/99 Sb. o občanských průkazech.

Občanské průkazy budou vydávat okresní úřady.

Žádost o vydání OP s doklady může občan osobně předložit u kteréhokoliv okresního úřadu nebo u obecního úřadu pověřeného vedením matrik (tedy i na matrice OÚ Budišov). Vyhotovený OP si občan převezme buď na okresním úřadě nebo na OÚ pověřeném vedením matrik.

Občanské průkazy vydané přede dnem účinnosti tohoto zákona platí po dobu v nich uvedenou, nejdéle však do 31. 12. 2005. Občanské průkazy vydané do 30. 4. 1993, v nichž není vyznačeno státní občanství, pozbývají platnosti 31. 12. 2001.

Občanské průkazy bez strojově čitelných údajů, které budou vydány do 31. 12. 2001, pozbývají platnosti 31. 12. 2005.

Bližší informace Vám poskytne matrika OÚ Budišov.

Marie Zedníčková – matrikářka

Obecní knihovna

bude o prázdninách otevřena jen jednou měsíčně, a to 20. července a 24. srpna vždy od 15⁰⁰ do 18⁰⁰ hodin. Občané, kteří se domnívají, že spuštění Jaderné elektrárny Temelín by mělo přecházet referendum, zde mohou podepsat petici za jeho vyhlášení. V září bude prvním půjčovním dnem až 14. 9. , dále se půjčuje již pravidelně každý čtvrtek.

ZPRÁVY

„Sletu čarodějnic“ předcházela vtipně řešená pozvánka o budišovské pouti týden předtím. Veškerá snaha a práce s tím spojená vydržela pouhých 17 hodin, poté došlo ke zničení upoutávky.

Slet budišovských čarodějnic

Už podruhé na parket Pod Hrázkou přijely, v neděli 30. dubna, čarodějnice na kolech a s košťaty okružní jízdou přes Budišov, aby zde provedly svůj rej.

Přípravy na oslavu svého svátku začaly již týden dopředu úklidem parketu, výzdobou, vymyšlením kostýmů a jmen čarodějnic apod.

Tentokrát byla vyhlášena soutěž i pro děti s názvem „Koště 2000“. Malé dětské čarodějnice zahájily program v 18⁰⁰ hod., kdy začala bouřka, ale nikoho nepřízeň počasí neodradila. Hned po bouřce byly soutěže pro děti, jako např. jízda na koštěti, ochutnávka lektvarů a jiné.

Zatím se v „salonu“ u Toufarů šlechtily čarodějnice a netrpělivě očekávaly svůj start. Přesně v 19⁰⁰ hod. se objevily u staré pošty a svým jekotem upozorňovaly na svou přítomnost. Na parketu byla každá čarodějnice představena jménem a místem pobytu, jako „Madam Kostivalka, bludný kořen z Brdců“, nebo „Baba ježí, povětrnice vánkova z Věteráku“, „Bába kuří oko, zakřivená nožka z Nožičáku“, „Paní Rypoušková, fajnová nozdra od Kundeláku“ atd. Co jméno – to nápad!

Kostýmy a módní doplňky byly oproti minulému roku byly nápaditější. Co čarodějnice – to překvapení.

Při soutěži o Miss čarodějnice a Miss publikum každá čarodějnice předvedla svůj tanec a ochutnala něco z čarodějnické kuchyně, aby pobavila přítomné diváky.

Čarodějnice soutěžily o tuzemské zájezdy:

1. cena – zájezd Budišov–Studeneč a zpět s polopenzí (2 sušenky a rozpustná čokoláda),
2. cena – zájezd Budišov–Pozďatín a zpět s polopenzí (krajíc chleba a kapučíno),
3. cena – zájezd Budišov–Kojatín a zpět s polopenzí (kúrka chleba a čaj).

Miss publikum získala „Cestu kolem světa za 60 minut“ (vstupenka do zoologického depozitáře na budišovském zámku), oplátky a čokoládu se zvláštní přemií – klíčkem od vozu Ferrari z obchodu s hračkami.

Po čarodějnické hymně (Saxana) se opékaly buřty a po setmění se pálily makety čarodějnic.

Jistě se mnou budou všichni souhlasit, že se nám ženy postaraly o výbornou zábavu a příjemný večer.

Diváků bylo hodně, a to nejen z Budišova, ale i z širokého okolí.

Věřím, že tato akce se stane tradicí a proběhne i v novém tisíciletí.

Děkujeme všem ženám a organizátorům.

M. B.

Dětské pohádkové odpoledne

Budišovské ženy a jejich příznivci uspořádali 3. června 2000 na parketu Pod Hrázkou pro děti i dospělé Dětské pohádkové odpoledne (aneb Z pohádky do pohádky).

Nacvičili několik scének ze známých pohádek a doplnili je soutěžemi, které následovaly po každé ze scének.

V první scéně dospělí s dětmi připomenuli dětem pohádku Polámal se mraveneček.

Po ní následovaly soutěže: navlékání korálků; mravenčí kukla obalená toaletním papírem a strachův pytel.

Pohádka O Červené karkulce inspirovala druhou ze scének.

Soutěže: sběr hub; běh s kelímkem vody; rychlost v pojídání koláče a střelba kostkami na plechovky.

Dárek dospělých dětem, to byl tanec na krásné melodii z pohádky Princezna ze mlejna. Po ukončení tance bylo dětem rozdáváno cukroví, bábovky a třešně.

Následovala scénka z pohádky O perníkové chaloupce.

Po ní přišly na řadu soutěže: chytání perníčků uvázaných na provázku do pusy; jízda na lopatě a rozeznávání koření a nápojů.

Salvy smíchu provázely scénku z pohádky Mrázík.

Po ukončení scénky přišly na řadu soutěže: házení kroužků na tyč; zalévání pařezu a na povel rozbalit uzlík a sníst vejce.

Předposlední scénka byla z pohádky O Popelce. Soutěže, které po ní následovaly, čerpaly z této pohádky: princové obouvali Popelku; přebíralí hrachu a fazolí a zapichování peří.

Poslední scénka byla z pohádky Sněhurka a sedm trpaslíků a odpoledne bylo ukončeno soutěžemi: zatloukání hřebíků; o počet pískovcových báboviček; bouchání papírovým pytlíkem a o nejhorší škleb s kouskem citronu v puse.

Děti navštívil klokánek Pulsík z redakce Pulsu Třebíčska.

Za dobře připravené odpoledne děkujeme: manželům Starým a Ivette Staré, paní Věře Doležalové, paní Libuši Dobrovolné, paní Jarce Manové, paní Zdence Nováčkové, paní Ivě Toufarové, panu Josefu Mackovi, panu Rudolfu Matouškovi, panu Aloisi Dítětovi ml., panu Karlu Pavlíčkovi, panu Stanislavu Toufarovi – dále hasičům, dětem, účinkujícím a všem dalším, kteří nám pomáhali.

M. B.

JUNÁK v Budišově - historie a současnost

Historie světového skautingu sahá k počátkům letos ještě tohoto století. Prvním průkopníkem byl spisovatel, malíř a lovec Ernest Thompson Seton, který organizoval hnutí „Woodcraft Indians“ v Americe. Zde učil členy pozorování, životu v přírodě a zákonům skautů. Za zakladatele světového skautského hnutí je však považován sir Robert Baden-Powell, který v Anglii od r.1907 hlásal splynutí s přírodou a který rozvinul Setonovy myšlenky. Vytvořil systém a nazval jej „scouting“, jenž se stal vzorem pro zakládání podobných organizací po celém světě. V Čechách zakládá profesor A.B.Svojsík první skautský oddíl r.1911, kdy navštívil Anglii a tam si ověřoval nové výchovné metody. Poté se pouští do překladu knihy R.B.Powella „Scouting for Boys“, jež tvoří základ výchovy anglických skautů. Brzy však dává přednost původním článkům před překladem a v květnu r.1912 dokončuje knihu „Základy junáctví“, ve které formuje základní principy výchovného systému skautingu, které zůstávají v platnosti i dnes.

Myšlenky skautingu si našly cestu i do našeho městečka. V roce 1968 pod vedením Aloise Kubíčka zahajuje činnost 1.oddíl junáků v Budišově. Prvními členy oddílu se stávají Milan Boček, Vlastimil Kozlíček a Jaroslav Klíma, kteří postupně získávali nové chlapce a dívky. Dívčí oddíl vede Hedvika Lisá a prvními členkami byly Jarmila Večeřová, Dagmar Slámová, Jarmila Šlezingrová, Olga Lysá, Hana Doležalová, Ivana Rybníčková, Hana Suchánková, Dagmar Svobodová a Ilona Guthová.

Pestrá činnost oddílů se nezaměřuje jen na děti, ale i na veřejně-prospěšnou činnost. Junáci organizují sběr starého železa a papíru, zúčastňují se oslav MDŽ, hrabou listí v parcích, sbírají myslivcům jeřabiny a kaštany, pořádají „Junáckou besídku“. Z vlastní skautské činnosti jsou nejoblíbenější jednodenní výpravy do okolí a letní tábory na Oslavě, které završují celoroční činnost oddílů junáků a skautek. Velkého úspěchu dosáhla hlídka 1.oddílů v okresním kole Svojsíkova závodu, kde obsadila 7.místo z 35 hlídek.

S rozvojem junáctví v Budišově a okolí souvisí i vznik junáckého střediska 610.06 Budišov dne 13.3.1969. Středisko vytvořily skautské oddíly z Budišova, Hostákova a později i Velkého Meziříčí.

Úspěšná činnost skautů v Budišově končí závěrem r.1970, kdy musíme přejít do nově vzniklé dětské organizace PO SSM, kde činnost původního skautského oddílu zaniká putovním táborem v Českém ráji v létě r.1973. Na změnu společenských poměrů v zemi v listopadu 1989 navazuje obnova skautské činnosti v obci. V lednu 1990 vzniká

pod vedením budišovského faráře p.Slabého oddíl se zdůrazněnou náboženskou výchovou. Ten se záhy rozděluje na 2.oddíl junáků a 2.oddíl skautek, jejichž prvními vedoucími se stávají Josef Janoušek, František Pospíšil, Pavla Janoušková, Vladka Bačáková a Míla Ujčíková. 22.4.1990 obnovuje za účasti předsedy ORJ činnost i 1.oddíl pod vedením Ing.Milana Bočka a Vlastimila Dvořáka. Rovněž v Hostákově a Vladislavi opět začíná činnost oddílů junáků i skautek, nově vzniká skautský oddíl v Hartvíkovicích. Tak je završena i obnova činnosti střediska 610.06 Budišov. Vůdcem střediska se opět stává J.Habeš z Hostákova.

Od roku 1990 do r.1994 se neustále zvyšuje členská základna. Pestrá činnost oddílů i společné akce střediska neustále přitahují do oddílů další členy. S více než 120 členy jsme největší junácké středisko mimo okresní město. Středisko pomáhá místnímu zemědělskému družstvu při sběru kamení, brambor a obracení lnu a za získané peníze pořizuje táborové a sportovní vybavení, zbývá i na pravidelné plavání v třebíčském bazénu, kam jezdíme 1x měsíčně po celou provozní sezónu. Vyvrcholením celoroční činnosti oddílů bývá letní tábor. První střediskový tábor se konal v r.1991 ve Svatoslavi. Zde jsme tábořili na půjčeném tábořišti skautů z Koutů, rovněž vybavení bylo vypůjčené. K rybníku ale byla hodina cesty, proto jsme věnovali mnoho úsilí pro vyhledání nového tábořiště. Podařilo se, od r.1992 táboříme na břehu Znětínského rybníka u Pavlova na Žďársku. Na druhém táboře máme ještě část vybavení půjčeného, ale převážná většina je již vlastního. To značně snižuje náklady na tábor a naše tábory stále patří k nejlépeším. (Pro srovnání letošních 16 dní tábora stojí 1500,- Kč, 14-ti denní podnikový tábor v Mrákotíně 2650,- Kč.). V dalších letech postupně doplňujeme táborové vybavení tak, že nyní používáme jen vlastní majetek.

Z výpravy ke zřícenině hradu Rokštejn – 8. 5. 1996

V roce 1995 dochází k několika historickým událostem v dějinách střediska. Střediskový sněm volí vůdce střediska Ing. Milana Bočka, končí činnost oddílů se zdůrazněnou náboženskou výchovou a díky štedrosti několika sponzorů se podaří získat vlastní klubovnu. Zakoupením domu č. 51 pod hřbitovem nabyvá činnost dalšího smyslu. Konečně jsme ve svém a máme kam uložit táborové vybavení. Protože historie tohoto domu sahá až někam k počátku 19. století a mnoho zde bylo ještě původního a navíc bez sociálního vybavení, upnula se naše činnost na jeho obnovu a přístavbu sociálního zařízení. Dnes máme kompletně opraveny dvě největší místnosti, novou střechu, elektroinstalaci, kanalizační jímku a sociální zařízení potřebuje už jen napojit na rozvod vody v obci a můžeme kolaudovat. Naši nejstarší členové zde odvedli hodně práce při přípravách pro odborné stavební práce. Poděkování patří i firmám, které se podílely na obnově kluboven, zejména místní stavební firmě p. J. Slabého a Obecnímu úřadu v Budišově.

V současnosti pracují ve středisku tři oddíly s 55 registrovanými členy. Největšími akcemi letošního roku byla účast na okresním kole „Závodů o totem náčelníka a stužku náčelníka“, kde naše světlušky obsadily druhé místo se stejným počtem bodů jako vítězná šestka z Třebíče. O vítězství je připravil pouze vyšší věkový průměr. Dále letní tábor v Pavlově a závody „Indiánského léta“ na Jurenkově osadě. Chceme rovněž upravit okolí klubovny, podniknout několik podzemních výprav do okolí a připravit tradiční vánoční besídku. O své aktuální činnosti pravidelně informujeme občany ve vývěsce u bývalé pošty. Skautskou vývěsku poznáte celkem snadno – jediná funkční vývěska ze šesti.

V září zahájíme další rok skautské činnosti, které se mohou zúčastnit i Vaše děti. Nováčky do oddílů přijímáme i v průběhu celého roku. Nemusíte čekat až na září.

*Ing. Milan Boček,
vůdce střediska*

110. výročí založení budišovského hasičského sboru

Letošního roku si Hasičský sbor v Budišově připomene významné výročí – 110 let od svého založení. Oslavy se uskuteční 16. září a budou probíhat v okolí hasičské zbrojnice.

V bohatém programu, jehož začátek je stanoven na 13⁰⁰ hod, bude hasičská zbrojnice oficiálně otevřena, přijede historický hasičský sbor z Heraltic, bude vystavena hasičská technika, jak současná, tak i historická. Oslavy vyvrcholí taneční zábavou Pod Hrázkou. S úplným programem budete včas seznámeni.

Srdečně zvou budišovští hasiči.

Mistr stolařský

Dovolu mi, abych napsal několik řádků z vyprávění mých rodičů. Vzpomínky jsou z doby velké říše rakousko-uherské a pokračují až do období po II. světové válce.

Za vlády císaře Františka Josefa I., na území mezi Telčí a Jihlavou, v malé vesničce žil chlapec jménem Ludvík, pozdější můj otec. Žil v rodině, která čítala 5 děvčat a 5 chlapců, jedenáctý zemřel ve 3 letech. Ludvík byl vynalézavý a nápaditý, jak o tom svědčí jeho činy. Téměř pod okny jejich domku byl rybník, kam se chodila klouzat omladina z celé vesnice. Klouzačky byly přes celý rybník. Klouzání napomáhaly zvláště dřeváky, nosily se v té době na nohách a při chůzi pěkně klapaly. Jednou, když museli

maminka s tatínkem odejít do 15 km vzdáleného města pěšky, dali Ludvíkovi za úkol, aby hlídal bratříčka Jeníka, který byl v kolébce. Když odešli, jeho touha sklouznout se byla ještě silnější. Upevnil na kolébku provaz a vytáhl jej oknem až na rybník. Aby bratříček dobře spal, občas zatahal při klouzání provazem od kolébky. Jaké však bylo jeho překvapení, když znenadání uslyšel velký křik. Rozběhl se domů. Tam našel Jeníka pod kolébkou, jak pláče s modřinou pod okem. Nicméně první „zlepšovák“ byl na světě!

Čas ubíhal a Ludvík s dobrým prospěchem absolvoval trojtřídku základní školy. Nastaly starosti, co bude dál, jakému řemeslu se bude učit. Jeho otec byl vesnický kovář a Ludvík znal, jak těžké je kovářské kladivo a perlik. Proto se rozhodl, že kovářem být nechce. Jeho přáním bylo učit se truhlářem. Třetí den po ukončení školy, roku 1906, mu nechala maminka udělat boty u ševce. A jak to chodilo, napekla mu koláče, dala je do ranečku a Ludvík odchází z malé vesničky do Vídně. Maminka mu dala na cestu požehnání, přehodila mu boty přes rameno a řekla mu: „Aby ti boty dlouho vydržely, jdi bos a až dojdeš k Vídni, obuj si je“. Přání maminky bylo respektováno.

Ve Vídni si Ludvík našel místo truhlářského učně. Bylo to, jak se říká, učení mučení. Ve dne pracoval v dílně a po večerech při svíčke se snažil naučit německy. Jak čas utíkal, podařilo se mu vše překonat. Třikrát změnil zaměstnání, aby získal profesi ve výrobě strojní, ruční práci, v dýhování a v řezbářství. Konečně se dostavil den, kdy byl uznán odborným dělníkem truhlářským. To se psal rok 1909. Až do roku 1912 pracoval ve Vídni jako odborný dělník. Práce se mu dařila, hlavně si pochvaloval, že vydělával zlatky, za které si mohl dopřávat.

Od roku 1913 sloužil v rakouské armádě. O rok později vypukla 1. světová válka, která trvala až do roku 1918. Bojoval na bojištích, byl třikrát raněn, poznal hlad, špínu, utrpení a vše, co nesmyslné války přinášejí.

Po válce nějaký čas pracoval v Brně u Firmy Laitner a syn. Tam se seznámil s Marií Vítovou z Kundelova, s níž za čas vstoupil ve svazek manželský. Ukončil pracovní poměr v Brně a manželé Železní, vzhledem k tomu, že touha po založení rodiny a živnosti byla velká, se přestěhovali do Kundelova. Za ušetřené peníze nakoupili pilky, hoblíky, dláta a jiné potřebné nářadí. Firma Ludvík Železný byla na obzoru, prostory však chyběly. Proto přes léto mistr Železný začal pracovat na zahradě manželčinych rodičů, pod hruškou.

Nakoupil materiál v „Bednárně“ u pana barona Richarda Baratty a začal vyrábět skříňky, tzv. špajzky. Udělal pět špajzek za účasti zvědavců, kteří přicházeli. Všechny se prodaly do Budišova, Studnic a Mihoukovic. Následovala výroba stoliček a židlí. Bylo to v době, kdy konkurence stolařů v Budišově byla velká. Patřili mezi ně pan Ignác Servít, Karel David, Jan David, František Man a Karel Bednář.

Nastala zima a dostavily se starosti. Mistr Železný si tedy pronajal malou dílnu od pana Fridmana v domku čp. 69 a přijal k sobě dělníka stolaře. Přes zimu dělali barokní židle, ale to nebyla práce pro venkov. Sedlákům stačil stůl uprostřed kuchyně a lavice kolem stěn. Kultura bydlení byla špatná. Sedláci dávali peníze raději do „Rajfajzenky“.

Když pan Jan David řečený „strčček“ potkal mistra Železného, povídá: „Chlapče, kam si to vlezl, deť me same nemame co dělat, tade se neuživíš!“ No ale mistr Železný nedbal. Vzal čtyři židle a jel do Brna. Přinesl židle do prodejny Moravského nábytku, tam židle nabídl a hned je dobře prodal. Druhý den dovezl ještě dvě židle, aby byla celá sada, to je celkem šest židlí. Ihned udělali objednávku na další práce. Práce byla zajištěna

a peníze „na ruku“. Znovu nakoupil materiál v „Bednárně“, kde měli různé druhy řeziva, jako platan, zlatý jasan, listrový buk, habr, císařskou borovici, květový jasan, dub a modřín. Řezivo bylo poměrně levné a práce více placená.

Mistr Železný šel stále dopředu. Rozhodl se, že bude stavět domek a dílnu. Někjaké peníze měl a ostatní si půjčil v „Rajfajzence“. Ve dne se stavělo a večer pracovalo v dílně. Manželka byla jeho pevnou oporou v dílně i domácnosti. V roce 1921 dostavěl domek a dílnu. Koupil starší stroje, benzinový motor, který přes transmisi poháněl stroje. V té době ještě nebyla v Budišově elektřina. Pomoc to byla veliká. Přijal ještě zaměstnance a práci se dařilo. Rozšířil odbytiště. Dodával zboží pro firmu Oto a Jan Vaňura, kterou již dávno znal. Když budišovští stolaři viděli, jak se Železnému daří, žádali ho, aby jim sehnal také práci. Nebyli odmítnuti a práci dostali též pro firmu Vaňura v Brně. Na nedostek práce si nemohl stěžovat žádný budišovský stolař.

Strojní stolařství s elektrickým pohonem bylo u Železných a Svobodů. Ostatní mistři pracovali ručně. Například se hoblovalo velkým hoblíkem „mackem“, rámovou pilkou se řezalo pod rukou „jo to byla makačka“. Když si chtěli mistři ulehčit práci, chodili si na strojích udělat alespoň ty nejtěžší práce.

Mistr Železný si přibral další odbytové prodejny jako S.B.S., Bytová společnost, Tusculum a Mechlovič. V té době (roky 1928, 1929 a 1930) zaměstnával mistr Železný až 12 dělníků. A tak se úspěšně pracovalo až do roku 1935, kdy nastala světová krize. Dá se to porovnat s dnešní dobou (roky 1999 a 2000). Velké podniky přicházely do konkurzu a drobní podnikatelé, kteří pro ně pracovali, o peníze. A tak nastala nezaměstnanost.

V té době už měl mistr otec Železný tři statné syny, kteří se u otce vyučili též způsobem vídeňským. A práce pro nás byl dostatek i v době největší krize. Pracovali jsme od rána do večera do šesti hodin. Práce nás těšila, jaká to byla vůně dřeva, každý druh jsme podle této vůně a struktury materiálu rozeznali.

V roce 1938 Hitler harašil zbraněmi a začal zabírat Sudety. V roce 1939 vypukla 2. světová válka. Československá armáda byla rozpuštěna a naši republiky vládli Němci. Ale i tehdy jsme pracovali, vyráběly se skříňky pro Wehrmacht. Jednalo se o práci nucenou. Výdělky nebyly velké. Po ukončení kruté války, ve které padlo i hodně krajanů, přišla ta zlatá svoboda. Ne však na dlouho. V roce 1948 nás „osvobodila“ komunistická diktatura a to byl konec svobodného podnikání.

Rád bych připomněl budišovské mistry stolaře té doby:

Ignác Servít	Mistr stolařský	bezdětný
Karel David	-"-	2 dcery, 2 synové (oba stolaři)
Jan David	-"-	2 dcery, syn (stolař)
František Man	-"-	3 synové (stolař žádný)
Karel Bednář	-"-	bezdětný
František Káfuněk	-"-	2 synové (stolař žádný)
Antonín Svoboda	-"-	2 synové (jeden z nich stolař)
Josef Večeřa	-"-	dcera a syn (stolař)
František Rybníček	-"-	2 synové (jeden stolařem)
Ludvík Železný	-"-	dcera, 3 synové (všichni stolaři)
František Krejčí (Studnice)	-"-	2 synové (žádný stolař)
Josef Suchánek	-"-	dcera a syn (žádný stolařem)

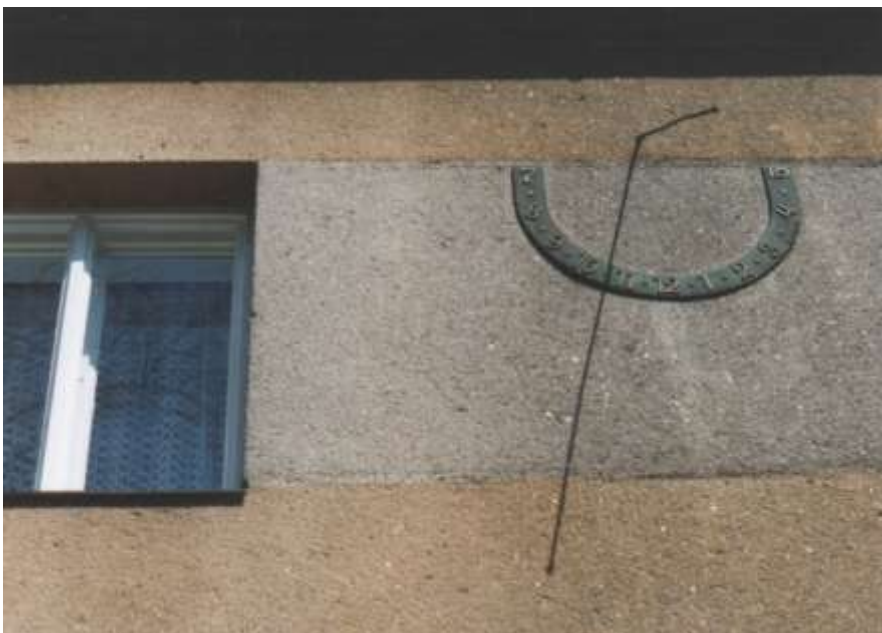
Dnes mistři stolařští z mého vypravování svorně odpočívají na budišovském hřbitově tichým spánkem. Dej jim Bůh odpočinutí lehké a věčné nebe!

Zdeněk Železný

Hodiny, které nerespektují změny letního a středoevropského času

V naší obci se nachází rarita, o které mnozí nemají ani tušení. Jsou jí sluneční hodiny na domě Kosteleckých čp. 47. První zmínky o domě Kosteleckých, kde bývala hospoda, jsou již z roku 1798, kdy byl k hospodě přistavěn dům čp. 49, a z roku 1808, kdy byla přistavěna škola.

Jejich historie je zajímavá. Původní hodiny s římskými číslicemi byly namalované na omítce. Z nich se do dnešních dnů zachovala pouze tyč, pomocí níž slunce vrhá stín na jednotlivé číslice. V důsledku obnovení omítek se uvažovalo o likvidaci hodin, jelikož se nacházely ve zchátralém stavu.

Do Budišova jezdil na dovolenou jeden z budišovských rodáků. Ten, když se dozvěděl o záměru hodiny ze zdi odstranit, poukázal na jedinečnost hodin v širokém okolí. Nabídl se, že zhotoví nový ciferník z bronzu. Rodákem, který provedl návrh, byl Ivan Železný. V roce 1961 zhotovil podle návrhu model ciferníku s arabskými číslicemi a nechal jej odlít v závodě METAS v Týnci nad Sázavou, kde pracoval jako modelář.

Po jejich zhotovení daroval hodiny paní Kostelecké, která je nechala zavěsit. Jméno autora návrhu i s letopočtem zhotovení můžete spatřit na pravé straně ciferníku. Hodiny byly zachráněny. Liší se sice od původních, ale svému účelu slouží spolehlivě jako před léty.

Radost

Když jsem chodil na základní školu, stávalo se občas, že se naše třída na několik dní rozrostla o děti „kolotočářů“, které přijížděly s předstihem na pout'. Pobyly asi čtrnáct dní a putovaly dále.

Stejným způsobem k nám jednou přišla dívka, jejíž rodiče přijeli s maringotkou, v níž brousili nože a opravovali deštníky. Její pobyt v naší třídě nebyl o nic delší, než pobyt dětí, o kterých jsem se již zmiňoval. Mně však zůstal v paměti díky jednomu dni, kdy dívka přinesla všem ve třídě dárek. Byla to hlava koně namalovaná na kruhové desce z břízy. Kresbu zhotovili zřejmě její rodiče.

Když jsem si nyní, více jak po třiceti letech, vzpomněl na tento zážitek, bylo to díky tomu, že jsem si až teď uvědomil, co se vlastně tenkrát stalo. Někdo vytvořil něco, o čem si myslel, že je hezké, a co mu udělalo radost. Svým obrázkem chtěl tuto radost předat i dalším. Zadarmo, bez očekávání nějaké chvály či vděčnosti.

Kde ona kresba na dřevě skončila, dnes již nevím. Zřejmě jsem ji, jako většina, někde pohodil. Ale to gesto předávající radost bylo tak silné, že se vrátilo do mé mysli i po tolika letech.

Karel Pavlíček

KULTURA

Poslední potlesk ?

Když se řekne divadlo, vybaví se obvykle Národní. Známá budova u Vltavy , postavená za obrovského nadšení českého lidu, stala se jedním ze symbolů síly našeho národa, znakem naší vysoké kulturnosti.

V době dávno minulé (našel jsem záznam z roku 1921) , ale i tehdy, kdy nám televize začala vstupovat do soukromí, se v Budišově hrávalo divadlo. V Sokolovně, která vyhořela, a potom ve škole. A pamětníci nostalgicky vzpomínají, že bylo téměř tak dobré jako Národní divadlo! (A buďme na to pyšní a dovolme si tuto laskavě míněnou nadsázku).

O kom se nepíše, neexistuje, říká se v moderním „šoubyznisu“. Proto všem budišovským ochotníkům s úctou za jejich dílo věnujme tyto řádky.

Hrátky s čertem, Na letním bytě, Zvikovský rarášek, Tvrdohlavá žena, Úsměvy a kordy, Taková láska , opakovaně opereta Mamselle Nitouche, dětská představení

a mnoho dalších titulů. Nadšení divadelníci, kteří propadli vůni divadelních šminek, se stali svými představeními stejně slavnými pro své okolí, jako herci z Národního. Vzpomenou si pamětníci na tato představení a herce, kteří v nich hráli? Mnoho z nich už nevrátí čas na začátek další premiéry...

Herci, občané Budišova, zvykli pracovat s dřevem či železem, řídit autobus nebo školu, třídit poštu či vařit nebo učit děti, na divadelním pódiu přenášeli autorovy myšlenky do dramatické podoby. To pak bylo jejich poselstvím vděčným divákům. Všichni je znali, a tak to chtěli zahrát co nejlépe. Vznešenými i komickými slovy kultivovali svoje diváky. Nebyli školenými herci, ale hráli srdcem a s nadšením, a proto nácvičku věnovali mnoho úsilí a svého volného času.

A jako v opravdovém divadle někdy herci zapomněli text a jejich partner pak marně čekal na „narážku“. Vele důležitá byla tedy také funkce nápovědy. Ale vždy to zvládli a vděčné publikum se dobře bavilo a nešetřilo potleskem.

Čím se tedy odlišovalo naše divadlo od Národního? Vždyť herci vynakládali stejné úsilí, zažívali stejnou trému, sklízeli radost, když pobavili své spoluobčany a společně pak prožili ten úžasný a neopakovatelný kulturní zážitek. Profesionálové tomu říkají souznění herce s divákem.

Rozdíl tam však přece jen byl: Odměnou budišovským hercům byl pouze potlesk a dobrý pocit, že udělali něco navíc, něco užitečného pro obyvatele tohoto krásného místa na Vysočině. Ne peníze!

Stojící zleva: Karas, Vrba, Svoboda, Karban, Řihák, Kolářová (dnes Kafoňková), Jaroš,
sedící zleva Pospíšilová (Peťová), Pavlíčková, Železná (Borkovcová)

A tak nenápadně, silou slova a svým hereckým projevem, naplňovali heslo, které je umístěno na čelném místě v Národním divadle: „Národ sobě“.

Mnozí tu svoji roli nejtěžší, které se říká život, už dohráli. Opustili prkna, jež znamenají svět. Teď jsou tam kdesi nahoře a povídají si s divadelními múzami. A jestli se duše umí usmívat, tak oni se určitě usmívají, protože to byli lidé dobří a veselí. Už vyřešili i Hamletovu otázku: „Být či nebýt?“

A jsem si jist, že trpělivě čekají na to, jestli náhodou, z obrovské dálky, neuslyší ten známý, opojný potlesk z nějakého dalšího hezkého budišovského představení...

Myslíte si, že jim to stálo za to? Že to jejich divadlo mělo nějaký význam?

Dávno už dozněl potlesk, opona se zavřela. Díky vám, generacím ochotníků, za pár hezkých a svátečních chvil, vytržených z běžného toku života. Otevře se někdy opona na školním jevišti pro novou generaci budišovských divadelníků ???

V den, kdy dokončuji tento článek, se v zábavním parku „Pod Hrázkou“ koná Dětský den s fragmenty divadelních pohádek. I když to byl slunný den, myslím, že se blýskalo na lepší časy a divadelní tradice, možná v jiné podobě, znovu ožije...

Nad vybledlými fotkami vzpomínali bývalí divadelníci Dana Pavlíčková a Jaroslav Svoboda,

sepsal ing. Rostislav Tesař.

Internet?

V poslední době to při sledování našich médií vypadá, jako by Internet sloužil jen pro šíření virů, případně pornografie nebo návodů k nekalé činnosti. Toto až hysterické šíření negativních pohledů na celosvětovou počítačovou síť má jednu výhodu: Není již třeba nikomu vysvětlovat, co to Internet je. Zatímco dříve běžný občan nevěděl o Internetu zhola nic, dnes již každý, kdo sleduje televizi, ví přinejmenším to, že se jím dá velmi rychle cosi šířit do celého světa nezávisle na vzdálenostech. A to je vlastně to hlavní. Nicméně k zajištění objektivního pohledu na tento fenomén je zapotřebí alespoň menšího vysvětlení. Takže:

Co to je Internet?

Je to v největší světové síti propojení obrovského množství počítačů různého výkonu, účelu a bohužel i kvality. Kdo se k Internetu připojí, získá mnoho výhod. Nevýhod je podstatě méně, což je vidět z následujícího přehledu:

Nevýhody Internetu:

1. Je pořád pro nás poměrně drahý, ale po 21. hodině a o víkendu se cena snižuje na celkem únosnou míru. (Za tři hodiny v ceně cca 35 Kč je možno získat obrovskou spoustu informací – počítáme s poskytnutým připojením zdarma, jen za telefonní poplatky Internet 2000.)

2. Při použití přes telefon je pořád dost pomalý a v době používání blokuje telefonní linku. To se dá odstranit budováním místních sítí s pevným připojením na Internet. Pro

ranní ptáčata je také možnost značného urychlení i při připojení na telefon. Po 3. hodině ranní (asi tak do 6.) je rychlost celkem snesitelná. Také si nemohu vzpomenout, kdy mi naposled v takové době někdo telefonoval.

3. Po Internetu se šíří příliš mnoho virů, které mohou zničit data v počítači. To je pravda, ačkoliv u nás ten dopad je zatím menší než tam, kde je Internet více rozšířen. Pokud ale nebudeme zvědavě otevírat každý soubor podezřelého názvu od neznámého odesílatele, snížíme nebezpečí na minimum. A opatříme-li si **legální** (dnes již v cenách několika málo stokorun) antivirový program, který budeme často (nejlépe jednou týdně) aktualizovat (z Internetu, jak jinak), riziko prakticky vyloučíme.

4. Po Internetu se šíří příliš mnoho pornografie, různých návodů k nekalé činnosti, násilí i nebezpečných myšlenek. To je také pravda. Šli jste někdy kolem stánku s časopisy?

5. Po Internetu se šíří příliš mnoho reklam. I to je pravda. Zde nezbývá než parafrázovat výrok ředitele jedné televize, kterému kdekdo volá. A z čeho bychom ty informace, které zde získáme zdarma, zaplatili? Vytváření stránek a sběr informací je nákladná záležitost, takže budeme muset nějakou tu reklamu vydržet, tak jako v oné televizi.

6. Po Internetu se šíří i mnoho placených informací. Ani tohle není lež. Ale neplacených informací je pořád ještě nesrovnatelně více, z výše uvedených důvodů.

7. Může vzniknout (a vzniká) závislost na Internetu. Na čem nemůže vzniknout závislost?

Výhody Internetu:

1. E-mail. Elektronická pošta má kromě těch virů již jen samé výhody: Je nepoměrně rychlejší, poštu si můžeme vyzvednout kdy chceme, nemusíme pro ni nikam chodit. Během jedné hodiny si lze vyměnit i několik zpráv. Oproti faxu je možné posílat podstatně kvalitnější grafiku.

2. Komunikace s úřady. Po schválení zákona o elektronickém podpisu (je již na spadnutí) bude možné podat daňové přiznání, odhlásit automobil, podat žádost o pas a mnoho dalšího bez čekání ve frontě a ze svého domova. Také vyplňování dotazníků a anket je na Internetu podstatně jednodušší než jinde. Je možno i komunikovat s bankou a bude možné i provádět operace s financemi.

3. Dostupnost informací. Lze zde získat informace (většinou zdarma) z jakéhokoliv oboru lidské činnosti. Je možné se například podívat, pod jakým jménem a jak kdokoliv podniká, v případě registrací krajským soudem i na výši vkladu, společníky apod. Adresy stránek, které by nás mohly zajímat, můžeme vidět všude kolem sebe (začínají obvykle [http:](http://) nebo www.)

4. Úplnost informací. Informace lze většinou získat ve velmi úplném tvaru. Je to neocenitelné zejména v oblasti sportu, různých soutěží a anket.

5. Vyhledávání informací. Asi nejsilnější funkce Internetu. Můžeme vyhledat jakoukoliv informaci na základě několika klíčových slov. Jejich výběr dá sice trochu přemýšlení, ale bohatě se to vyplatí. Požadovanou informaci můžete získat během několika minut, zatímco bez Internetu byste pro její získání mohli strávit hodiny i dny pilného studia. V žádném případě nepřeháním. Časová úspora při používání Internetu je nesporná, přestože někteří si myslí, že čas zde strávený je ztracený. Záleží na tom, zda používáme Internet pro poučení či pro zábavu. Ale ani kvalitní zábava nemusí být vždy ztraceným časem.

6. Sledování tisku. Na Internetu vychází již téměř všechny světové noviny a časopisy. Navíc vychází speciální internetové noviny a časopisy. Aktuálnost informací je zde

podstatně větší než v běžném tisku. Než se po skončení televizního přenosu připojíte na Internet, už tam mohou být výsledky (zejména u světových akcí). Také vyhledávání článků, které nás zajímají, je velmi jednoduché.

7. Sledování rozhlasu a televize. Dnes již lze na Internetu poslouchat obrovské množství rozhlasových stanic, začínají i televizní přenosy. Také je možné podívat se v reálném čase na různá místa Země. V plné míře to budeme moci využívat, až budeme mít pevné připojení.

8. Telefonování po Internetu. S tím, kdo má Internet a nainstaluje si příslušný program, můžeme komunikovat telefonem za místní poplatek. To neplatí pro USA. Tam je dnes již možné i od nás po Internetu telefonovat bez dalších poplatků na jakékoliv telefonní číslo.

9. Videokonference. Při použití kamery je možné komunikovat s několika jinými účastníky a vidět se přitom.

10. Aktualizace software. Velmi pohodlně si můžeme opatřit nejnovější verzi počítačového programu, pokud máme licenci. (Někdy i pokud ji nemáme.) Také můžeme ve svém počítači při každém připojení na Internet aktualizovat přesný čas.

11. Inzerce na Internetu. Reklama na Internetu je podstatně levnější než jinde. Také naši reklamu bude lehčí vyhledat (viz níže). Dnes již platí, že ten, kdo není na Internetu, neexistuje.

12. Vyhledávání služeb. Na Internetu je velmi snadné vyhledat službu, kterou potřebujeme, aniž bychom museli dlouze telefonovat nebo prohledávat zastaralé katalogy. (Všechny tištěné katalogy jsou velmi zastaralé, už když vyjdou.) Leccos lze již objednat rovnou po Internetu. Je možné nakupovat na Internetu, i když je ještě potřeba překonat některé obtíže. V knihovnách můžeme zjistit, zda je námi požadované dílo v majetku knihovny, zda není půjčeno a můžeme si je hned i rezervovat (např. v Městské knihovně v Třebíči).

13. Uveřejňování informací. Můžeme velmi levně sdělit cokoliv velkému počtu spoluobčanů, jestliže se naučíme vytvářet svoje stránky nebo si je necháme vytvořit.

14. Shánění zaměstnání. Na Internetu je uveřejněno mnoho pracovních příležitostí. Pozor však na různé nesolidní nabídky, i když těch je zde zatím méně než v běžné inzerci. Zaměstnavatelé také dávají přednost těm zájemcům o práci, kteří se přihlásí přes Internet, neboť schopnost práce na Síti se dnes považuje za druhou gramotnost.

15. A další: Již teď je těch výhod nejméně dvakrát tolik než nevýhod, a to jsem jistě na spoustu věcí zapomněl. Například nevím, zda hry a zábavu zařadit mezi výhody či nevýhody. Asi jak pro koho. Ale určitě vím, že mezi výhody Internetu nesporně patří snadné ovládní. Je sice vhodné, aby připojení k serveru (nejlépe tomu, který je poskytuje zdarma) zařídil někdo, kdo se v tom vyzná, ale vlastní používání patří k nejsnadnějším činnostem na počítači. Zvládne jej každý, kdo je schopen napsat několik málo znaků na klávesnici a naučí se ukazovat myší na různé obrázky či texty a mačkat tlačítka. Myslím tedy, že si můžeme odpovědně odpovědět:

Internet!

Ladislav Dokulil

SPORT

Tip na výlet

I v letošním roce bychom chtěli s blízcím se létem nabídnout zajímavou rodinnou projížďku, popř. procházku krajinou v okolí Budišova.

V loňském roce jsme Vám pomohli objevit nádhernou krajinu v okolí řeky Oslavy. Tentokrát půjde o nenápadnou oblast, kterou možná mnozí z Vás znají jenom z projížďejícího auta. Letos se jedná o okolí Valdíkova a Kojatína. Trasy jsme zvolili tři. Tu první, nejkratší (I), lze absolvovat pěšky nebo na kolech. Zbývající dvě jsou určeny spíše pro výlet na kolech.

Všechny tři okruhy mají část cesty společnou až k odbočce na Doubravu, kam se dostanete, když se z Budišova vydáte směrem na Nárameč. Před Náramčí, u Božích muk, odbočíte na Valdíkov. Těsně před odbočkou na Doubravu, po levé straně, přetéká voda rybníka Stračínku přes mohutný betonový přepad pod silnicí, kde přechází v potok, kolem něhož se pase nebo leží stádo krav.

Za Stračínkem odbočíte doleva a dostanete se na okruh první trasy. Poměrně pevná cesta (zelená značka) Vás přivede do vesničky Doubravy. Tento neuvěřitelně tichý úsek s několika balvany a spoustou borovic Vás odmění nádherným pohledem na lihovar v Topole a krajinu směrem k Valdíkovu. Mezi lesy před a za Doubravu neustále prosvitá po levé straně silueta budišovského kostela.

Doubrava s několika domy, rybníkem a křížem u jedné ze stodol, vypadá jako místo, kde se zastavil čas. Zde přechází cesta v asfaltovou silnici. Na křižovatce se dáte vlevo. Vodojem, tyčící se nad krajinou, Vám bude znamením, že se blížíte k cíli své cesty, k Budišovu. Nenáročná trasa měří 6 km a dá se pomalou chůzí zvládnout za dvě hodiny.

Druhá trasa (II) vede rovněž kolem Stračínka. Zde neodbočíte a budete pokračovat po silnici až do Valdíkova. Na začátku Valdíkova odbočíte vlevo do vesnice směrem na Smrk. Společníkem Vám bude Valdíkovský rybník, jehož voda sahá až k domům vesnice

s kapličkou na návsi. Opatský rybník lze nejlépe vidět z kopce nad Valdíkovem. Na kopci doporučujeme zastavit a vychutnat pohled na Hostákov a krajinu sahající až k Třebíči.

Po překonání kopce se před Vámi objeví další stoupání. Těsně pod ním, po levé straně, odbočíte na pevnou polní cestu, která končí u silnice Kojatín–Smrk. Dáte se vlevo na Kojatín. Po necelém kilometru dojedete k ohradám s koňmi. Je to místo, které nutí k zastavení. Potěší Vás pohled na běžající klisny s hřibaty a malou vesničku Kojatín.

Konec této trasy vede v přímém směru po silnici podél lesní školky. Po pravé straně uvidíte Spálený dvůr a to už se budete blížit k vodojemu a cíli své cesty. Okruh v délce 11 km není náročný a zvláště z vyvýšeného místa nad Valdíkovem je úžasný pohled, kvůli kterému stojí za to tuto trasu projet.

Třetí, nejdelší, trasa (III) je s druhou shodná až k odbočce na polní cestu ke Kojatínu. Zde však neodbočíte, a budete pokračovat po silnici až do Smrku. Ve vesnici hned na první křižovatce odbočíte vlevo na Pozďatín. Pokud budete mít více času, můžete se na malé návsi uprostřed Smrku podívat na kapličku. Je tak skryta, díky čemuž ji málokdo zná.

Mezi Smrkem a Pozďatínem objevíte další nádherný pohled do krajiny. Před Pozďatínem, po pravé straně, lze spatřit několik rybníků typických pro oblast sahající až ke studeneckému nádraží. Po stoupání v Pozďatíně odbočíte na prvé křižovatce vlevo směrem na Pyšel. Asi po dvou stech metrech odbočíte na křižovatce opět doleva směrem na Kojatín. Až přejedete první ze železničních přejezdů, dostanete se do dlouhé (na naše poměry nezvyklé) lesní aleje. V parném létě jistě každý uvítá její osvěžující chlad. Na konci aleje je druhý železniční přejezd. Za ním odbočíte ze silnice doprava na polní cestu (zelená značka). Hned na jejím začátku je další zajímavé místo. K zastavení Vás zláká zčásti zatopený lom, který působí v otevřené krajině jako hluboká rána. Po zelené značce se dostanete do aleje a ta Vás zavede do vesničky Spálený dvůr. Odtud, již po silnici, přijedete na křižovatku, kde se dáte vpravo na Budišov.

Nejdelší 16 km úsek rovněž nepatří k náročným. Kromě několika menších převýšení a střídání silnice s pevnou polní cestou by neměl být problémem ani pro ty, kteří jezdí na kolech jen občas.

Každý z okruhů, jež se zčásti překrývají, má své osobité kouzlo. Věříme, že Vám tato krajina přiroste k srdci a Vy se do ní budete rádi vracet. Šťastnou cestu.

Pozvání

T. J. Sokol Budišov zve všechny příznivce sportu na „Setkání hráčů kopané a nohejbalu“, které se uskuteční v sobotu 1. 7. 2000. Jedná se o navázání sportovních styků našeho Sokola Budišov s T. J. Spartak Budišov nad Budišovskou.

Začátek utkání v nohejbalu je v 10⁰⁰ hod.

Utkání v kopané v 15⁰⁰ hod. utkání „A“ mužstev

v 17⁰⁰ hod. utkání „starších pánů“

Pro účastníky zájezdu z Budišova nad Budišovkou je připraven následující program

- prohlídka zámku a parku
- zhlédnutí sportovních utkání
- v odpoledních hodinách přátelské posezení v restauraci „Sport“, kde bude vyhrávat kapela pod vedením pana Janouška.

K prvnímu setkání došlo v roce 1997, kdy se zájezdu do Budišova nad Budišovkou zúčastnilo 45 členů Sokola. Tehdy nás doprovázela kapela pod vedením pana Františka Sedláčka.

Druhé setkání proběhlo na našem hřišti v roce 1998.

Zájezdu na třetí setkání do Budišova nad Budišovkou v roce 1999 se zúčastnilo 45 našich členů. Zájezd byl doplněn prohlídkou Kružberské přehrady, kde byl točen televizní seriál „Velké sedlo“.

Ještě jednou Vás všechny zveme na naše hřiště v sobotu 1. 7. 2000 v 10⁰⁰ hod.

Za všechny členy T. J. Sokol Budišov

Jiří Volavka

Jízdní řád platí od 28. 5. 2000 do 9. 6. 2001 (vybrané spoje)

<i>Křižanov - Studenec</i>		přípoj do Brna				do Třebíče	
Velké Meziříčí		Budišov	Studenec	odjezd	příjezd	odjezd	příjezd
zastávka							
4.24	X	4.48	5.02	5.29	6.30	5.06	5.24
5.56	X	6.19	6.32	6.35	7.35	6.53	7.10
6.57		7.48	7.59	N 8.19	9.24	8.06	8.24
10.16		10.39	10.52	10.58	12.06	10.57	11.15
11.45		12.08	12.21	12.32	13.40	12.30	12.47
13.26	XN	13.48	14.00	14.03	15.02	14.04	14.21
14.17	X	14.41	14.54	14.56	16.08	15.43	16.00
15.43		16.05	16.18	16.22	17.32	17.13	17.30
18.39		19.08	19.21	19.38	20.41	19.38	19.57
příjezd z Brna		příjezd z Třebíče		Studenec Budišov		Studenec - Křižanov	
odjezd	příjezd	odjezd	příjezd	Velké Meziříčí	zastávka		
5.32	6.52	5.06	5.28	6.57	7.08	X	7.32
6.44	8.05	N 7.45	8.02	8.21	8.32		8.56
9.28	10.26	10.25	10.48	11.00	11.11		11.35
10.55	12.25	12.12	12.29	12.33	12.44		13.08
12.43	14.00	13.46	14.02	14.08	14.18	XN	14.51
		14.31	14.48	15.00	15.11	X	15.35
15.45	16.40	16.03	16.21	16.44	16.55		17.20
18.20	19.37	19.14	19.34	19.40	19.50		20.14

X - jede v pracovní dny

N - jede v neděli

SPOLEČENSKÁ KRONIKA

Narození

Pavlíček Martin	15. 3. 2000
Nováková Lucie	2. 5. 2000

Zemřelí

Bednář Karel	10. 5. 2000	(85 let)
Synková Květoslava	13. 5. 2000	(70 let)

Srážky v prvních třech měsících roku 2000

Březen	95,5 mm
Duben	7,5 mm
Květen	59,7 mm

PŘÍLOHA 2/2000: Historie městečka Budišova, část 2 - 1821 až 1929

Změna v příloze č. 2:

Řeznictví, uzenářství, potraviny CENTRUM, Josef Šabacký
Budišov 356, tel. 875 097
Po 6-15, Út-Čt 6-16, Pá 6-17, So 7-11

Budišovský zpravodaj č. 2/2000

<http://www.horacko.cz/budisov/zpravodaj>

Vychází čtvrtletně. Ev. č. min. kultury R 113 10022 99

Cena Zpravodaje: 5,- Kč

V prodeji: Noviny, Helena Kafoňková; Ko-TeX, Helena Kostecká; Obuv, hračky, Lidka Poskočilová; Zelenina, Petr Kosina; Potraviny ZD Budišov, Zdeňka Nováčková.

Vydává: Obecní úřad Budišov, IČO 00289159, tel. 0618/875 110, e-mail: ou.budisov@horacko.cz

Redakce: Karel Pavlíček (e-mail karel_pavlicek@volny.cz),

Mgr. Markéta Dosbabová, Mgr. Jiří Horák.

Vyšlo v Budišově dne 1. 7. 2000

Technická realizace: Ing. Ladislav Dokulil

Tisk Tiskárna Charvát, s.r.o., Velké Meziříčí

Uzavěrka tohoto čísla 31. května 2000

Uzavěrka příštího čísla 31. srpna 2000

*Nová prodejna
řeznictví, uzenářství a potravin*

CENTRUM

je pro Vás otevřena zde:

Josef ŠABACKÝ, 675 03 Budišov 356, tel. 0618/875 097

Otevřeno:

pondělí	6.00 – 15.00
úterý	6.00 – 16.00
středa	6.00 – 16.00
čtvrtek	6.00 – 16.00
pátek	6.00 – 17.00
sobota	7.00 – 11.00